

فریشتہ کان دەبینی کہ بہ دەوری (تەخت) عەرشدائلقەیان داوہ و خول دەخۆن و پەسنی پاکێ خوا دەدەن ھەرچۆنی راستە، وا بە ناویان راکەیشتون و ئەلێن: سوپاس بۆ پەرورەندەیی ھەموو دنیا ﴿۷۵﴾

سوورہی غافیر ۸۵ ئایەتە

سوورہی غافیر لە مەککە ھاتۆتە خواری و بە (بسم اللہ) وە ۸۵ ئایەتە.

بە ناوی خوای بەخشەر و دللاوین.

ھا، میم ﴿۱﴾ ئەم کتیبە لە لایەن خوای فرە بە دەسەلاتی فرە زانا ناردراو تە خواری ﴿۲﴾ (خوای) بەخشەری تاوان وەرگری تۆبە و پەشیمانییە و سەخت تازار و خواوەنی چاکە و نیعمەتە، بێجگە لەو هیچ خودایی تر نییە و گەرانیوەی ھەموو بۆ لای ئەوہ ﴿۳﴾ بێجگە لە خوانەناسەکان کەسێ تر لەسەر لە نیشانەکانی خوا کیشە ناکا، جا کەوابێ ھاتوچۆ و گەر و خولەخولیان بە شاراندا تۆ بە فریو نەبا ﴿۴﴾ ھۆزی نووحیشن پیش ئەمانە و چنە کۆمەلێش لە داوی ئەوان، (خوای و پیغە مەبەرە کەیی خۆیان) بە درۆ خستەوہ، ھەر کۆمەلێ لێبرا کە پیغە مەبەری خۆی بگری (و تازاری بدا)، بە قسەیی پووچیش ویستبوویان چی بۆ حەق و راستی نەھیلنەوہ، جا ئەوانم گرت و (سازم دان)، جا بزانی تازاری من چلۆن بوو ﴿۵﴾ ئا بەم جۆرە فرمانی پەرورەینەرت لەبابەت کەسانیکەوہ حاشایان لە خوا و پیغە مەبەر کرد ھاتەدی، دیارە ئەوانە جەھەندەمیشن ﴿۶﴾ ئەوانە کە عەرش (تەختی خوا) ھەلەدەگرن و ئەوانەیی بە دەورییەوہن پەسن و حەمدی پەرورەینەریان دەلێن و بروایان بەو ھەییە و بۆ کەسانی کە بروایان ھەییە داوای لێبوردن بۆ برواداران دەکەن و (دەلێن): ئەیی پەرورەینەری ئیمە! بەزەیی و رەحمت و زانی و عیلمی تۆ ھەموو شتی داگرتووە، جا ئەوانەیی لە کردەیی خۆیان پەشیمان بوونەتەوہ و تۆبەیان کردووە و ھاتونە سەر رێگای تۆ بیانبووورە و بیانبەخشە و لە ئاگری دۆژەھە بیانباریزە ﴿۷﴾

(دەلێن:) ئەی پەرورەینەری ئیمە! ئەوانە بەرە نیو باغ گەلی ھەمیشەیی کە بەلێنت پێ دا بوون و ھەروا چاکان لە باووباپیرانی ئەوان و خێزانیان و زارۆکەکانیان، (بەرە ناو بەھەشتی دائیمی خۆت) ھەر تۆ فرە بە دەسەلات و لە کارزانی « ۸ » ئەوانە لە بەلای خراب بپاریژە، لەو رۆژەدا ھەرکەس لە بەلای خراب بپاریژی، پوخت پێ کردوو، ھەر ئەمەییە کامرانی و پزگاری گەورە « ۹ » کەسانی کە کافر بوون (لە قیامەتدا) ھاواریان لێ دەکرێ کە دوژمنی و رقی خوا سەبارەت بە ئیوہ لە دوژمنی خۆتان لەبابەت خۆتانەوہ زیاترە، کاتی کە بۆ لای برۆھیتان بە خوا و بە پیغەمبەر) بانگ کران، حاشاتان کرد و برۆاتان نەھیتنا « ۱۰ » دەلێن: ئەی پەرورەینەری ئیمە! دوو جار ئیمەت مراند و دوو جار ئیمەت زیندوو کردوو، جا ئیمە پێی لە تاوانی خۆمان دەنیین، جا ئایا رێگایەک بۆ دەرچوون ھەیە؟! « ۱۱ » ئەمەتان بۆی بەسەر دێ لەبەر ئەوہیە کە ھەرکاتی بە تاقانە بوونی خوا بانگ بکرا بان، ئینکارتان دەکرد و ئەگەر بۆ خوا ھاوہەشیان دا بنایە برۆاتان دینا، جا فەرماندان ھەر تاییبەتی خۆی بەرز و گەورەییە « ۱۲ » کە نیشانانی خۆی بە ئیوہ نیشان ئەدا و لە ئاسمانەوہ رسقتان بۆ دەنێری، تەنیا کەسێ لەو ئامۆژگارییە تێدەگا کە روو بکاتە خوا (و بۆ لای ئەو بگەریتەوہ) « ۱۳ » جا بە دلپاکی ھاوار لە خوا بکەن و دینی خۆتان بۆ ئەو خالیس و پاک بکەن، ھەرچەند کافران پێیان ناخۆش بێ « ۱۴ » ئەو بەرزکەرەوہی پلەیی بەندەکانی (چاک)ە، خواوہن تەختی دەسەلاتە، بە فریشتەیی تاییبەتیدا وەلامی خۆی بۆ ھەرکەسێ لە عەبدانی خۆی حەز بکا بەرێ دەکا، تا خەلک لە رۆژی بەرێ کە تووشیان دێ بیانترسیینی « ۱۵ » رۆژی کە ھەموو ئاشکرا دەبن، ھیچ شتی لەوانە لە خوا نھین و ناشاردراوہ نابن، لەو رۆژەدا مولک و دەسەلات تاییبەت بە کینیە؟ تاییبەت بە خۆی تاقانەیی پێ دەسەلاتە « ۱۶ »

لهو رۆژهدا هه موو کهس به ئەندازەى کردەوہى خۆى پاداش ئەدرئ، ستمکردن لهو رۆژهدا نىیە (و نامىنى)، خوا زوو بەپەلە بە ژماردن رادەگا ﴿۱۷﴾ ئەوانە له رۆژى نىزىک (قىامەت) بترسىنە که (له ترسا) گيانيان (دلّيان) دەگاتە گەروويان (نووکى لوتيان) له خەم تەژىن، بۆ ستمکاران دۆستى نىیە و تکاکارىکيش نىیە که قسەى بىسىرئ و (تکای بۆ بکا) ﴿۱۸﴾ خوا باش دەزانئ کئ چاوى خەيانى هەيە و چىيان له دلّ و دەرووندا شاردوونەوہ ﴿۱۹﴾ خوا بەراستى و بە هەق داوہرى دەکا، کەسانئ لەباتى خوا بانگى بت دەکەن، بت هىچى له دەس نايئ و ناتوان هىچ داوہرى بکەن، هەر خوا بىسەر و بىنايە ﴿۲۰﴾ ئايا بە زەويدا نەگەراون تا بنوارن کە سەرەنجامى ئەوانەى کە بەر لەوان بوون چلۆن بووہ؟ هىزى ئەوان و شوینەوارئ کە له رووى زەوى بەدبيان هینابوو له هى ئەمانە زياتر بوو، جا خوا ئەوانى بە سزای تاوانيان گرت و له راستى عەزابى خوادا بۆ ئەوان پارىزەرى نەبوو ﴿۲۱﴾ ئەمە لەبەر ئەوہ بوو کە پىنغەمبەرەکانيان بەلگەى پروويان بۆ هینان، جا حاشايان کرد، خوايش ئەوانى گرت (و سزای دان)، بەراستى خوا زالى سەخت نازارە ﴿۲۲﴾ بە هەقىقەت ئىمە مووسامان بە نىشانەکانى خۆمان و بەلگەى پروونەوہ نارد ﴿۲۳﴾ بۆ لای فیرعەون و هامان و قاروونمان نارد، وتیان: (مووسا) جادووەگەرىکى زۆر درۆزنە ﴿۲۴﴾ جا کاتئ (مووسا) له لایەن ئىمە بە دىنى هەق هاتە لايان وتیان: کورانى کەسانئ کە برۆايان بەو (بە مووسا) هیناوە بکوژن و ژنەکانيشيان (بۆ خزمەت) زیندوو رابگرن، گزى و فزى خوانەناسان سەرى نەگرتووہ و له لاپى بئى کەلک گىرى خواردوہ ﴿۲۵﴾

فیرعەون وتى: لىم گەرین تا موسا بکوژم و با ئەویش خوی خۆى بانگ بکا (تا پرزگارى بکا) من ئەترسم که دینی ئیوه بگوړئ یا لەم زهوییه دا ئاژاوه یه ک بنیته وه ﴿۲۶﴾ موسا وتی: هانا دهبه مه بهر زاتى که منیش و ئیوه ییشی په وهراندوه تا من بپاریزی له هه موو خو بهزلزانی که باوهړی به رۆژی حیساب و بهری نییه ﴿۲۷﴾ مرۆڅیکى برودار له بنه ماله ی فیرعەون که بروای خۆى دهشارده وه، وتی: ئایا ده تانه وئ مرۆڅیک بکوژن. له بهر ئەوهی ده لئى: په وهرینه رم ئەللايه، له کاتیکا به هه قیقه ت به لگه گه لیکى روونی له لایه ن خواتانه وه بو هینان، ئەگەر درۆزن بئ درۆکه ی به ئەستوى خۆیه تی و ئەگەر راست بیژیش بئ، هه ندئ له و بئینانه ی به ئیوه ی داوه پیتان ده گا، خوا که سئ که زیاده ره و و زۆر درۆزن بئ رینوینی نا کا ﴿۲۸﴾ گه لؤ! ئەى هۆزى من ئە مرۆ فەرمانه وایی هئ ئیوه یه و لەم سه رزه وییه زالن، جا ئەگەر عه زابى خوامان بؤ بئ چ که سئ یارمه تیمان ده دا؟! فیرعەون وتی: من بیجگه له و شتیکتان نیشان ناده م که بروام بییه تی، من بیجگه بو ریگای راست رینوینیتان ناکه م ﴿۲۹﴾ که سئ که بروای هینا بوو، وتی: ئەى هۆزما! من بو ئیوه ترسم له وه یه و دلنیگه رانم ئەو به لایه ی به سه ر کۆمه لانی خوانه ناساندا هاتوه به سه ر ئیوه یشدا بئ ﴿۳۰﴾ وه ک رووداوی هۆزی نوح و عاد و سه موود و که سانئ که دواى ئەوان بوون (له مل بادان ئەترسم)، خوا گه ره کی نییه ناحه قى له عه بدانى خۆى بکا ﴿۳۱﴾ ئەى هۆزما! له و رۆژه ی که بانگ له یه کتر ده که ن (و ده نگتان به که س ناگا) ترسم بۆتان هه یه که ده بیته هاوار هاوار؛ لیتان بقه ومئى ﴿۳۲﴾ ئەورۆژه که هه موو پشت تیده که ن و هه لدین و هیچ په ناگایه ک بو ئیوه له به رامبه ر خوادا نییه، هه رکه س که خوا لاریی بکا، هیچ رینوینیکی بو نابئى ﴿۳۳﴾

یوسف بهر له مه به به لگه پروونه کانه وه هاته لاتان، جا ئیوه له وهی ئه و بو تانی هیئابوو هه روا له شکا بوون، جا کاتی یوسف مرد، وتتان: خوا دوا ی ئه و ئیتر هه رگیز پیغه مبه ریک نانیری، ئا به م جوړه هه رکه سیک دوودلی بکا و له ئه ندازه ی خو ی دهر بچی خوا ریگه ی لی ده گوړی ﴿۳۴﴾ ئه وانه ی که له نیشانه کانی خوا بی ئه وه ی به لگه یه کیان بو هاتی ده مه قره ده که ن؛ ئه و مشت و مره یان ده بیسته هو ی توورپه یی خوا و برواداران، ئاوا خوا به سه ر دل و دهر وونی هه ر خو به زل زانیکی سته مکارا موړ دانه نی ﴿۳۵﴾ فیرعه ون به هامانی وت: کوشکیکی به رزم بو ساز بده، به لکوو بگه مه ناسو دووره ده سه کان ﴿۳۶﴾ ناسو کانی ئاسمانه کان تا له خوی موسا ئاگادار بم و گومان ئه به م که دروژنه، ئا به م جوړه کرده وه ی گه ند و خرابی فیرعه ون له به رچاوی رازابوو و ئه وی له ریگای هه ق گنیرایه وه، گزی و فیلی فیرعه ون و (فیرعه ونیان) به فیرپو چوو ﴿۳۷﴾ ئه و که سه ی (وا له هو زی فیرعه ون) بروای هیئابوو وتی: ئه ی هو زم! له من په یرو ی بکه ن تا بو ریگای راست رینوینیتان بکه م! ﴿۳۸﴾ ئه ی هو زم! ژیان ی ئه م دنیا یه هه ر سه ریکه و تیده په ری و ده برپه ته وه، هه ر مالی ئه ولا جیی یه کجاری و جیی حه سانه وه ی هه همیشه یی به ﴿۳۹﴾ هه رکه س کاری خراب بکا، جا سزا ندری مه گه ر به ئه ندازه ی ئه وه و هه رکه سیش له نی و له می (له ژن و پیاو) کاری چاک بکا و برواداریش بی، جا ئه وانه ده چنه به هه شت و بی ئه ژمار رسق و روژیان له ویدا پی ئه دری ﴿۴۰﴾

گەلۆ! ئەى ھۆز! چيمه كه من بۆ رزگار بوون بانگستان ده كه م و ئيوه من بۆ لای ئاگر بانگ ده كه ن؟ ﴿۴۱﴾ من بانگ ده كه ن تا له خوا حاشا بكم و هاوبه شى بۆ دابنيم كه ناياسم و عيلم پى نيبه، من ئيوه بۆ لای خوى فره به ده سه لات و زۆر ليبور بانگ ده كه م ﴿۴۲﴾ هيچ شكى تيا نيبه كه ئه وهى ئيوه منى بۆ لای بانگ ده كه ن، تواناي ئه وهى بۆ نيبه كه له دنيا و ئاخيره تا كه سى بۆ لای خوى بانگ بكا، گه رانه وهى هه موومان بۆ لای خوايه و زياده رۆيان و ئه وانى له قاس و ئه ندازه ده رده چن له جه هه نده مدان ﴿۴۳﴾ جا به زويى ئه وهى كه پيتانى ده ليم، ده به يئنه وه بير و من كارى خۆم به خوا ده سپيرم، به راستى خوا به به نده كانى بينايه ﴿۴۴﴾ خوا ئه وى له گزى و نه خشه ي خراپى ئه وان پاراست و ئه و عه زابه خراب و شوومه به دفه ره خانه دانى فيرعه ونى داگرت ﴿۴۵﴾ به يانان و ئيواران ئاگرىان بۆ تين ئه درى و له رۆزى په سلانيشدا ده ستور ده درى بنه ماله ي فيرعه ون به دژوارترين عه زاب نازار بدرين ﴿۴۶﴾ ئه و كاته ي كه له نيوئاگردا پيكه وه ده مه قره ده كه ن، جا چه وساوه كان به مله ورا ن ده ليم: كه ئيمه په يره وانى ئيوه بووين، جا ئايا به شىك له م ئاگره له جياتى ئيمه به ئه ستۆ ده گرن ﴿۴۷﴾ ئه وانى كه خويان به زل دانابوو، ده ليم: هه موومان له ئاگردين، خوا له نيوان به نده كانيدا داوه رى كر دوه ﴿۴۸﴾ ئه وانى وا له ئاگردان به نيگه وانى دۆژه هه ده ليم: له په روه رينه رتان بخوازن تا رۆزىك له عه زابمان كه م بكا ته وه ﴿۴۹﴾

(له وهلامدا پییان) ده‌لین: ئایا پیغه مبهراتان به‌لگه پروونه‌کانی بۆ نه‌هینابوون، ئە‌لین: به‌لێ (هینابوویان)، ئە‌لین: جا بیارپینه‌وه، دیاره پارانه‌وه‌ی کافرانیش بیجگه له ناوچوون و به‌فیرۆ چوون شتی تر نییه «۵۰» بی‌گومان ئیمه پیغه مبه‌رانی خۆمان و ئە‌وانه‌ی برۆیان هیناوه له ژیا‌نی ئە‌م دنیا‌یه‌دا و له رۆژی قیامت که شایه‌دان هه‌لده‌ستن یارمه‌تیان ئە‌ده‌ین «۵۱» له‌و رۆژه‌دا (رۆژی په‌سلان) زالم‌ان پاکانه و عوزر هینانه‌وه‌یان سوودیان پێ‌ناگه‌یی‌تی و بۆ ئە‌وانه‌یه له‌عنه‌ت و مال و جیگه‌ی خراپ «۵۲» به‌موسا هۆی رپنۆینی‌مان دا و به‌ره‌ی ئیسرائیل‌مان کرده میراتگری کتیب «۵۳» که رپنۆینی و بی‌ره‌وه‌ری و په‌نده بۆ خاوه‌نانی می‌شک و بی‌ر «۵۴» (ئه‌ی محمه‌د له راست ئازاردا) خۆ رابگره و تابشت بی‌نه، به‌لپنی خوا هه‌قه و دیته جی، بۆ تاوانت داوای لی‌بوردن بکه، له هه‌ر ده‌مه‌و ئی‌سواران و به‌یاناندا حه‌مد و ستایشی په‌روه‌رینه‌رت بکه «۵۵» که‌سانی که بی‌ئه‌وه‌ی به‌لگه‌یه‌کیان بۆ هاتبێ له‌بابه‌ت نیشانه‌کانی خواوه کیشه ده‌که‌ن، بیجگه له فیز و حه‌سوودی شتیکیان له دلدا نییه و قه‌تیش به ئاره‌زوو ناگه‌ن، (نابنه نه‌بی)، جا (که‌وا‌یه) تۆ په‌نا به‌ره به‌ر خوا (و مه‌ترسه)، به‌راستی هه‌ر ئە‌و ژنه‌وا و بی‌نا‌یه «۵۶» به‌هه‌قیقه‌ت به‌دی‌هینانی ئاسمانه‌کان و زه‌وی له به‌دی‌هینانی مرۆ سه‌خت‌تر و که‌وره‌تره، به‌لام زۆریه‌ی خه‌لک به‌وه نازانن «۵۷» نابینا و بی‌نا به‌رامبه‌ر نین، ئە‌وانه‌ی که برۆیان هیناوه و کاری چاکیان کردووه له‌که‌ل خراپ‌کاران به‌رانبه‌ر نین، زۆر که‌م بی‌ر ده‌که‌نه‌وه و په‌ند ده‌گرن، (واژه‌ی بی‌نا له (بی‌نین)ه کوردی ره‌سه‌نه) «۵۸»

رۆژی بەری دئی و هیچ شکی بۆ نییه، بەلام زۆربەیی خەڵک برۆ ناھێنن ﴿۵۹﴾ پەرورەینەرتان وتی: لەبەرم بپارێنەوه و گازی بکەن تا وەلامتان بدەمەوه، ئەوانەیی که خۆ بە گەرەتر لەوه دەزانن که عیبادهتم بکەن بە زوویی بە سووکایەتی دەچنە دۆژەه ﴿۶۰﴾ خوا زاتیکی شەوی بۆتان بەدی هینا تا لەوا ئارام بگرن و پروناکی بە تەبەق و گۆی رۆژ دا، بۆ بینین، خوا سەبارەت بە مرۆ خواوەن فەزڵ و کەرەمە، بەلام زۆربەیی خەڵک شوکرانەبۆ ئین ﴿۶۱﴾ ئەمەییە خوایی پەرورەینەری ئیوه، خولقینەری هەموو شتیکی، خوایی که بیجگە لەو خوایی تر نییه، دەیی چلۆن لە رینگای هەق لائەدرین ﴿۶۲﴾ ئا بەم جۆرە کەسانیک که نیشانەکانی خویان ئینکار کرد لە برواھینان لائەدرین ﴿۶۳﴾ خوا زاتیکی زەوی بۆتان کردۆتە جییی ئارام گرتن و ئاسمانیسی (وہ کوو میچی) لە بان سەرتانەوه راگرتوہ، ئەو بیجمی پچ داون و وینەیی کیشاون، و لە هەموو بیجمی جوانترە و جوانتریسی کیشاوه، لە شتی پاک و خویین رسق و رۆزیسی پچ داون، ئەمەییە خوا پەرورەینەرتان، جا پاک و بیخەوشە پەرورەینەری جیھانیان ﴿۶۴﴾ هەر ئەوہ زیندوو، خودایی بیجگە لەو نییه، جا هانا بۆ خوا بەرن و ئەو بانگ بکەن لە حالیکدا کہ بە دل و خالیسانە دینی پاکۆتان بۆ زاتی ئەو بی و عیبادهتی خوا بکەن، پەسن و حەمد هەموو تاییەتی خواییە کہ پەرورەینەری جیھانیانە ﴿۶۵﴾ بلی: من پاش ئەو بەلگانەیی لە لایەن پەرورەندەمەوه بۆم هاتوون ریم نەدراوه ئەو شتانە بیپرستم کہ (خوا نین و) ئیوه هاواریان بۆ دەبەن، فەرمانم پچ دراوه خۆم بە راھینەری جیھان بسپیڤرم و بەو موسولمان بم ﴿۶۶﴾

ئە و زاتیکە ئیوهی لە قورپی کزر خوڵقاند، لە پاشان لە تنۆکی دۆیۆی تۆم، لە پاشان لە خوینی جەلتە مەییو، لە پاشان ئیوهی بە وینەیی مندالی لە پزدانی دایک دینیتە دەری، لە پاشان بە خوۆدا دین تا دەگەنە تەمەنی خورتی و لاوی و جەحیلی و جوانی و بەقەوت و خورت و بەهیزبوون و لەپاشان تا پیر دەبن و هەندێ لە ئیوه بەر لە پیری دەمرن، تا بە رۆژگاری دیاری کراو بگەن، بە لکۆو لە خۆتان رامینن ئەقلتان بخەن کار ﴿۶۷﴾ ئەو زاتیکە زیندوو دەکاتەو و دەمرین، جا هەرکاتی ئیرادەیی شتی بکا، جا تەنیا پیتی دەلی سبە، جا ئەویش دەبی ﴿۶۸﴾ ئایا نانواری ئەوانەیی که لە نیشانەکانی خوادا کیشە دەگەن چلۆن ری لە خوۆ دەگۆرن و لە ری لائەدرین ﴿۶۹﴾ کەسانی کە ئەم کتیبە بە درۆ دانهنن و ئەوهی که بە هۆی پیغەمبەران ناردوو مانە بە درۆی دەخەنەو، بە زوویی دەزانن (بسی بەخت بوون) ﴿۷۰﴾ ئەو دەمەیی که زنجیرەکان لە ملیان دەخری و بە زنجیرەو (بۆ دۆژەه) راکیش دەکرین ﴿۷۱﴾ لە نیو ئاوی کولۆ، لە پاشان لە ئاگردا دەسووتیندرین ﴿۷۲﴾ لە پاشان پیمان دەوتری: ئەو هاوبەشەیی بۆ خواتان دانهنا لە کوین ﴿۷۳﴾ بیجگە لە خوا؛ دەلین: هەموو لە ئیمە بزر بوون، نە بە لکۆو لە پیشدا شتی کە نەبوون کە ئیمە هاوارمان بۆ دەبردن، ئابەم جوۆرە خوا خوانەناسان لە ریکا لائەدا ﴿۷۴﴾ دەی گۆری گیانتان بی، چونکە ئیوه لەسەر ئەم زەوییه بە نارەوا و بە ناهەق، کەیف و شادیتان دەکرد و بە ناز بادی هەوا بیتان دەنواند ﴿۷۵﴾ لە درگاکانی دۆژەه برۆنە ژووری و لەویدا قەتیس بن، جا جیی خۆبەزلزانان چەن خراپە ﴿۷۶﴾ جا بویتە و تابشت بینە، بە راستی بەلینیی خوا راست و هەقە، جا یا هەندێ لەو بەلینانەیی که بە وانمان بەلین دابوو نیشانی تۆی ئەدەین یا تۆ دەمرینن (هەر چۆنیک بی)، هەموو لایەک دەگەریندرینەو لای ئیمە ﴿۷۷﴾

بەر له تۆ پیغه مبه رانیکمان ناردوو که به سه رهاتی هه ندی کمان بۆت گێراوه تهوه و هه ندی کیشمان بۆ باس نه کردوو، بۆ هیچ پیغه مبه ری نییه که نیشانی ک بی نی مه گه به ئیزنی خوا، جا کاتی فه رمانی خوا بی به هه ق داوه ری له نیو به ری مرۆدا ده کری، لهو ده مه دا ئه وانیه له سه ر بیری پوچ و باتل بوون زه ره ر و زیان ده بینن ﴿۷۸﴾ خوا ئه نعام: ئاژهل (و شتر، په ز، بز و گا) ی بۆ ئیوه خه لق کرد تا سواری هه ندی کیان بن و له هه ندی کیش بۆ خواردن که لک وه ربگرن ﴿۷۹﴾ بۆ ئیوه له وان هه سوو ده گه لی هه یه، تا به هۆی ئه وان هه بگه نه نیازی که له دل و ده روونتاندا هه یه له مانه و له که شتی (که می) که لکی سواری وه ربگرن ﴿۸۰﴾ نیشانه کانی خۆی به ئیوه نیشان ئه دا، جا له کام نیشانی خوا حاشا ده که ن؟ ﴿۸۱﴾ جا ئایا به زه ویدا نه که ران تا بنوارن که سه ره نجامی که سانێ که به ر له وان ده ژیان چلۆن بووه و به کوێ که یشت؟ که له مانه زۆرتتر و قه ویتتر و پر هیز تریش بوون شوینه واریشیان له زه ویدا فره تر ماوه، جا ئه و شتانه که به ده سیان دینا بی نیازی نه کردن و سوودی بۆیان نه بوو ﴿۸۲﴾ کاتی پیغه مبه ره کانیان به به لگه روونه کانه وه ده هاتنه لایان، به زانینی (گزی و جادووی) خزیان دل خۆش بون، که چی ئه وه ی که به گالته و که پیان دانه نا ده وه ی ئه وان ی داگرت ﴿۸۳﴾ جا کاتی که ئازاری سه ختی ئیمه یان دی، وتیان: برومان به خوی تا قانه هینا، (ئیستا) حاشا له و شتانه ده که یین که ده مان کرده هاوبه شی خوا ﴿۸۴﴾ جا کاتی ئازاری ئیمه یان دی، ئیتر بروا هینانی ئه وان سوودی بۆیان نه بوو، ئه مه ری وشوینی خویه که له بابته هه موو به نده کانی هه روا بووه، لهو ده مه دا هه ر خوانه ناسان زه ره ر و زیانیان دی ﴿۸۵﴾